

توسعه
پیشینگی اقتصادی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بیتکال

۰۰۲۸۰۶۲۵

۱۴۰۰/۰۳/۱۹

دارد

شماره

تاریخ

پرست

جناب آقای دکتر کهنیا
جناب آقایهندس خداحمی

بجای دستخط و امضاء (لذا)

۲۲/۳

- جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
- جناب آقای صیدی مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
- جناب آقای دولت آبادی مدیرعامل محترم بانک تجارت
- جناب آقای لکهنی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
- جناب آقای مهتری مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
- جناب آقای بیگدلی مدیرعامل محترم بانک ملت
- جناب آقای جفاوردی مدیرعامل محترم بانک سپه
- جناب آقای صالح آبادی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
- جناب آقای خداحمی مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
- جناب آقای بلگوری مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
- جناب آقای پرویزیان مدیرعامل محترم بانک پارسیان
- جناب آقای شایان مدیرعامل محترم بانک مسکن
- جناب آقای قاسمی مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
- جناب آقای فرزین مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
- جناب آقای عقلی کرمانی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
- جناب آقای کریمی مدیرعامل محترم بانک دی
- جناب آقای مهدیان مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
- جناب آقای شبیری مدیرعامل محترم شرکت دولتی پست بانک
- جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
- جناب آقای پورسعید مدیرعامل محترم بانک ایران زمین
- جناب آقای فطانت مدیرعامل محترم بانک آینده
- جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه
- جناب آقای ایمانی مدیرعامل محترم بانک سبنا
- جناب آقای درخشنده مدیرعامل محترم بانک شهر
- جناب آقای خامی مدیرعامل محترم بانک گردشگری
- مدیرعامل محترم بانک مسترک ایران - ونزوئلا
- جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک فرض الحسنة رسالت
- جناب آقای اکبری مدیرعامل محترم بانک فرض الحسنة مهر ایران
- جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل
- جناب آقای مطهری مطلق رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی توسعه
- جناب آقای نظری رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی نور
- جناب آقای صادقی رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی کاسپین

وزارت جهاد
کشاورزی و
توسعه روستایی
۰۰۳۲۲
شماره ۹

جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
جناب آقای صیدی مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
جناب آقای دولت آبادی مدیرعامل محترم بانک تجارت
جناب آقای الله‌گانی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
جناب آقای مهروی مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای بیگدلی مدیرعامل محترم بانک ملت
جناب آقای چقازردی مدیرعامل محترم بانک سپه
جناب آقای صالح آبادی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
جناب آقای خدارحمی مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
جناب آقای بلگوری مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای پرویزیان مدیرعامل محترم بانک یارسیان
جناب آقای شابان مدیرعامل محترم بانک مسکن
جناب آقای فاسمی مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای فرزین مدیرعامل محترم بانک کار آفرین
جناب آقای عقابی گرمائی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
جناب آقای کریمی مدیرعامل محترم بانک دی
جناب آقای مهدیان مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
جناب آقای شیرازی مدیرعامل محترم بانک شهر
جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
جناب آقای بورسعیید مدیرعامل محترم بانک ایران زمین
جناب آقای قطانت مدیرعامل محترم بانک آینده
جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه
جناب آقای ایمانی مدیرعامل محترم بانک سینا
جناب آقای درخشنده مدیرعامل محترم بانک شهر
جناب آقای خامی مدیرعامل محترم بانک گردشگری
مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران و فنونلا
جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه رسالت
جناب آقای اکبری مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه مهر ایران
جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل
جناب آقای مطهری عطلق رییس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی توسعه
جناب آقای نظری رییس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی نور
جناب آقای صادقی رییس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی کاسپین

وزارت جهاد
دبیرخانه د
۰۳۰۲۲
شماره

بسلامت و احترام؛

ضمن تشکر از اقدامات بعمل آمده در راستای تامین مالی بنگاههای اقتصادی کوچک و متوسط و با توجه به نامگذاری امسال به نام "تولید، پشتیبانی ها، مانع زدایی ها" از سوی مقام معظم رهبری، مدظله العالی، به آنگهی می‌رساند پیرو ابلاغ دستورالعمل تامین مالی بنگاههای اقتصادی کوچک و متوسط در پنج سال گذشته و اتخاذ رویکرد مساعدت مقرراتی، زمینه مناسب‌تری به منظور تامین مالی واحدهای یاد شده فراهم شد. براساس اطلاعات دریافتی از سامانه ثبت‌نام واحدهای تولیدی، آمار عملکرد اجرای این طرح طی سال ۱۳۹۹، حاکی از تامین مالی تعداد ۲۷,۰۸۴ بنگاه کوچک و متوسط با تخصیص مبلغی معادل ۸۵۶,۴۸۲ میلیارد ریال توسط شبکه بانکی است که به بنگاههای اقتصادی موصوف اختصاص داشته است. عملکرد مزبور نشان از همراهی و اهتمام نظام بانکی در اجرای تأکینات معظمله و سیاست‌های دولت برای حمایت هرچه بیشتر از واحدهای تولیدی کوچک و متوسط دارد تا به این ترتیب امکان هدایت بهینه و صحیح منابع مالی موجود در راستای بهبود وضعیت اشتغال و رشد اقتصادی در کشور فراهم شود.

در سال جاری نیز با توجه به شرایط ویژه اقتصادی و اعمال تحریم‌های ظالمانه بر علیه کشور، این بانک جهت هموارسازی مسیر تولید ملی و حمایت از بنگاههای اقتصادی در راستای تحقق شعار "تولید، پشتیبانی ها، مانع زدایی ها"، هدایت نقدینگی جامعه به سمت بخش‌های مولد و تامین مالی تولیدکنندگان داخلی و تامین سرمایه در گردش بنگاههای اقتصادی را هدف‌گذاری نموده است.

بر همین اساس شایسته است بانک‌های عامل با توجه به حساسیت شرایط اقتصادی، بیشتر از گذشته و با احساس مسئولیت افزون‌تر، موضوع تامین مالی بنگاههای اقتصادی کوچک و متوسط را مورد توجه جدی خود قرار دهند و علیرغم محدودیت منابع و مشکلات و تنگنای اعتباری موجود، نسبت به اولویت بندی تسهیلات به گونه‌ای اقدام نمایند که امکان دستیابی به اهداف تعیین شده در سال جاری میسر گردد.

باتوجه به جمیع موارد به پیوست «دستورالعمل تامین مالی بنگاههای اقتصادی کوچک و متوسط در سال ۱۴۰۰» ارسال می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمایید مراتب با قید فوریت به کلیه واحدهای ذی ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت بعمل آید. (۵۲۳۳۵۶۹)

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

اداره اعتبارات

محمد دادعلی شجرزاد دانشمندی

۲۸۱۲-۰۱

۲۲۱۵-۰۴

رونوشت:

۱- قائم مقام محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.

۲- معاون محترم نظارت بانک مرکزی جهت استحضار.

۳- معاون محترم اقتصادی و عضو هیات عامل جهت استحضار.

۴- دفتر رئیس محترم دفتر رئیس جمهور و سرپرست نهاد ریاست جمهوری جهت استحضار.

وزارت امور اقتصادی و دارایی - دفتر وزیر محترم جهت استحضار.
وزارت جهاد کشاورزی - دفتر وزیر محترم جهت استحضار.
وزارت صنعت، معدن و تجارت - دفتر وزیر محترم جهت استحضار.
جناب آقای دین پرست - قلم مقم محترم ستاد تسهیل و رفع موانع تولید برای استحضار.
مدیر محترم اداره روابط عمومی جهت اطلاع.
رئیس دایره اعزاز اعتبارات و پیگیری مطالبات اداره اعتبارات ، با اشاره به بند (۶) یازدهمین جلسه کمیسیون اعتباری مورخ ۱۳۷۹/۱۴۰۰ جهت اطلاع.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

اداره اعتبارات

دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های اقتصادی کوچک و متوسط

در سال ۱۴۰۰

بسمه تعالی

سستای ادامه اجرائی سیاست های خروج غیر توری از رکود دولت محترم تدبیر و امید (مصوبه به ش ۱۸/ت/۹۷-۵۳۰ مورخ ۱۳۹۵/۳/۱۹ هیئت محترم وزیران) و حمایت هرچه بیشتر از بنگاه‌های اقتصادی کو خط و با توجه به نامگذاری سال ۱۴۰۰ به نام سال "تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها" از سوی مقام معظم ره اله العالی- و با ایجاد وحدت رویه در خصوص تأمین مالی بنگاه‌های مذکور، **دستورالعمل تأمین مالی بنگاه ادی کوچک و متوسط** که از این پس به اختصار **دستورالعمل** نامیده می شود، تهیه و تدوین می گردد.

۱- در این دستورالعمل عبارات و اصطلاحات ذیل، در معنای مشروح بکار می روند:

۱-۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲- **مؤسسه اعتباری:** بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی ت شده است و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد.

۱-۳- **سناد تسهیل:** سناد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

۱-۴- **کار گروه استانی:** کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید در استان ها، موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق مو قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

۱-۵- **بنگاه اقتصادی:** واحد اقتصادی از جمله صنوف تولیدی که با مجوز فعالیت از مراجع قانونی ذی تولید کالا یا خدمت فعالیت می کند، اعم از اینکه دارای شخصیت حقیقی و حقوقی باشد.

۱-۶- **بنگاه اقتصادی کوچک:** واحد اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته کمتر از ۵۰ نفر است.

۱-۷- **بنگاه اقتصادی متوسط:** واحد اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته بین ۵۰ تا ۰ بوده است.

۲۴- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات برای بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط که حائز شرایط ذیل باشند، سه اعتباری در اولویت قرار گیرد:

- بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از سوی کارگروه‌های استانی (موضوع به احراز توجیه فنی، مالی و اقتصادی و فعالیت توسط مؤسسه اعتباری)
- بنگاه‌های اقتصادی که محصولات آنها از بازار فروش قابل قبولی برخوردار باشد و متجر به انباشته شدن محموله در انبار نشود.
- بنگاه‌های اقتصادی متوقف و یا در حال فعالیت کمتر از ظرفیت اسمی، (موضوع به اینکه علت تعطیلی بنگاه ناشی از کمبود سرمایه در گردش بوده و تزریق منابع مالی به اینگونه بنگاه‌ها دارای توجیهات لازم از سوی مؤسسه اعتباری باشد).
- بنگاه‌های اقتصادی که در سال‌های گذشته فعالیت نداشته و فاقد فروش بوده‌اند و اعطای تسهیلات سرمایه‌گردش به تشخیص مؤسسه اعتباری موجب فعالیت مجدد بنگاه شود. (در صورتیکه متقاضیان دارای طرح توجیهی مناسبی باشند و فعالیت مجدد آنها بتواند به فروش و سودآوری منتهی شود).
- بنگاه‌های اقتصادی که به دلیل عدم وصول مطالبات خود از دستگاه‌های اجرایی دولتی، شرکت‌های دولتی و به دولت، نتوانسته‌اند تعهدات خود را در قبال شبکه بانکی کشور و سایر اشخاص ایفا نمایند.
- بنگاه‌های اقتصادی که از میزان اشتغال پایدار و توجیه‌پذیری بیشتری برخوردار باشند.

۳۵- به موجب مصوبه شماره ۱۸۵۴۹/ت/۵۳۰۹۷-هـ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۹ هیئت محترم وزیران (شرکت‌ها و واحدهای تولیدی صنعتی، کشاورزی و خدماتی) از شرایط نداشتن بدهی غیرجاری، چک برگشتی، ثبت مالکانه و مفاد «آئین نامه رعایت شاخص‌های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه‌گردش به اشخاص حقیقی توسط بانک‌های دولتی» به منظور بهره‌مندی از تسهیلات و تعهدات مستثنی می‌باشند.

۱۵: مبلغ تسهیلات/تعهدات درخواستی نباید بیش از بدهی‌های غیرجاری بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط

۲۵: در خصوص مبالغ تسهیلات/تعهدات درخواستی بیش از بدهی‌های غیرجاری حداکثر تا سقف ۱۵۰ درصد به‌گیری در اختیار ستاد مرکزی مؤسسه اعتباری در استان تهران می‌باشد.

رویه ۳: بر اساس نامه شماره ۳۸۶۴۲/۱۵۵۷۱ مورخ ۱۴۰۰/۲/۱۷ معاون محترم حقوقی رئیس جمهور، بده ناری غیر مستقیم مربوط به ذی نفع واحد بنگاه های اقتصادی کوچک و متوسط نیز مشمول مصوبه فوق الذکر م. وزیران می گردد.

رویه ۴: بر اساس ماده (۵) قانون اصلاح قانون صدور چک مصوب ۱۳۹۷/۰۸/۱۲ بعد از ثبت غیر قابل پرداخت ب مبلغ چک در سامانه یکپارچه بانک مرکزی پرداخت هرگونه تسهیلات بانکی یا صدور ضمانت نامه های ارزی و چنین گشایش اعتبار اسنادی ارزی یا ریالی ممنوع بوده و بر اساس تصریح یک ماده (۵) مکرر قانون موضوع محرومیت ها با تشخیص و تصویب شورای تامین هر استان و در چارچوب آیین نامه اجرایی مربوط (بخشنامه ، ۹۸/۲۰۹ مورخ ۱۳۹۸/۶/۲۵ بانک مرکزی) صورت خواهد گرفت. لذا تعلیق یا رفع محرومیت نسبت به بنگاه اقت : چک برگشتی رفع سوء اثر نشده، صرفاً در چارچوب مفاد آیین نامه مورد اشاره امکان پذیر می باشد.

رویه ۵: جایگزین نمودن تسهیلات اعطایی در این طرح توسط مؤسسه اعتباری بابت تسویه بدهی های غیر جار ن وجه چک های برگشتی مغایر با اهداف حمایتی این طرح بوده و ممنوع می باشد.

رویه ۶: بنگاه های اقتصادی که با استفاده از مزایای در نظر گرفته شده در ماده (۳)، درخواست اخذ تسهیلات و بات را دارند باید برنامه زمانبندی (مورد تأیید مؤسسه اعتباری) جهت تعیین تکلیف چک های برگشتی و بده جاری خود را همزمان با ارائه درخواست تسهیلات و تعهدات به مؤسسه اعتباری ارائه دهند.

رویه ۷: بنگاه های اقتصادی که با استفاده از مزایای ماده (۳) در سال های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ بد تسهیلات و یا ایجاد تعهدات شده اند، لیکن بر اساس برنامه زمانبندی ارائه شده به مؤسسه اعتباری، بدهی غیر چک های برگشتی خود را تعیین تکلیف ننموده اند، مجاز به اخذ تسهیلات و یا ایجاد تعهدات جدید نمی باشند.

۴- مؤسسه اعتباری موظف است به منظور حفظ منافع سپرده گذاران و تخصیص بهینه منابع، نسبت به بررسی مالی و اقتصادی درخواست بنگاه اقدام نماید و در صورت کسب اطمینان از توجیه پذیری طرح و پس ا رسنجی بنگاه، نسبت به اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات تصمیم گیری گردد.

۵- مؤسسه اعتباری موظف است با تسهیلات مصوب در کارگروه تسهیل، حداکثر ظرف مدت یکماه موافقت و مخالفت خود را همراه با مستندات مربوط به هیئت خبرگان موضوع ماده (۶۲) قانون الحاق موادی به قانون رفی رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ارجاع نماید.

۶- در صورت بازپرداخت تمام یا بخشی از تسهیلات سرمایه در گردش اعطایی به بنگاه اقتصادی در سررسد، مؤسسه اعتباری می‌تواند نسبت به اعطای مجدد تسهیلات سرمایه در گردش مورد نیاز مطابق آخرین ضوابط و شرایط نماید.

۷- مؤسسه اعتباری موظف است طبق ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، در خواست بنگاه اقتصادی، متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه‌های کوچک و متوسط، نسبت به آزادسازی وثایق مازاد و یا تبدیل وثایق، متناسب با میزان باقیمانده تسهیلات اقدام کند. در انتخاب‌انده، نظر مؤسسه اعتباری ملاک عمل است.

۸- مؤسسه اعتباری می‌تواند پس از بررسی‌های کارشناسی، نسبت به اخذ وثایق کافی از جمله: سفته‌های صادره از سوی صندوق‌های ضمانت (که به موجب قانون تشکیل شده و دارای تفاهتنامه با مؤسسه اعتباری، تضمین تسهیلات و تعهدات می‌باشند)، پذیرش بروانه بهره برداری معادن (اجرای تبصره (۱) ماده (۹) قانون معادن مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ مجلس شورای اسلامی)، موارد مندرج در تبصره (۲) ماده (۶) آیین‌نامه فصل سوه ات بانکی بدون ربا (تصویب‌نامه شماره ۸۸۶۲۰ هیئت محترم وزیران) و ماده ۵۱ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و ... اقدام نماید.

۹- نرخ سود مورد عمل در تسهیلات موضوع این دستورالعمل (هم برای بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از سوی بانک و کارگروه‌های استانی و هم برای بنگاه‌های اقتصادی که مستقیماً به مؤسسه اعتباری مراجعه می‌نمایند)، نرخ سود پول و اعتبار می‌باشد.

۱۰- سقف اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات موضوع این دستورالعمل بر اساس حدود مقرر در آیین‌نامه تسهیلات کلان و آیین‌نامه تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط می‌باشد.

۱۱- مؤسسه اعتباری باید ظرف یک هفته و به صورت کتبی مدارک و مستندات مورد نیاز را جهت بررسی تسهیلات به بنگاه اقتصادی اعلام نماید و حداکثر ظرف یک‌ماه پس از تکمیل مدارک در هر مورد، مراتب را بر بنگاه اعلام نماید.

۱۲- در صورت عدم مراجعه بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از طرف ستاد تسهیل و کارگروه استانی به مؤزی، ظرف ۱۵ روز کاری از تاریخ معرفی و یا عدم رایه تقاضا و مشارک مشته، مؤسسه اعتباری درخواست بنیادی را به ستاد تسهیل و کارگروه استانی مربوط عودت و مراتب را در سامانه اطلاعاتی وزارت صنعت، معدن و نماید.

۱۳- چنانچه بنگاه اقتصادی از طریق یکی از کارگروه‌های دولت (کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید و یا نال استان) موفق به اخذ تسهیلات در سال جاری گردد، بانک عامل مکلف است نسبت به بررسی موضوع از لام از سامانه‌های اطلاعاتی مرتبط اقدام و از پرداخت تسهیلات جدید به بنگاه اقتصادی خودداری نماید.

۱۴- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات برای شرکت‌های مشمول ماده (۱۴۱) قانون تجارت (به موجب بخشنامه ۹۵/۳۷۴ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ بانک مرکزی) با رعایت کلیه ضوابط و مقررات و اخذ وثیقه خارج از طرح متی ثالث امکانپذیر می‌باشد.

۱۵- مؤسسه اعتباری موظف است آمار تسهیلات پرداختی (ه صوب ستاد تسهیل و کارگروه استانی و یا به نیم به بنگاه‌های اقتصادی) در سامانه هماهنگ وزارت صنعت، معدن و تجارت ثبت نماید.

تورالعمل تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط در سال ۱۴۰۰ در (۱۵) ماده و (۷) تبصره در بازه مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۹ کمیسیون اعتباری بانک مرکزی به تصویب رسید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

اداره اعتبارات

دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های اقتصادی کوچک و متوسط

در سال ۱۴۰۰

بسمه تعالی

ستای ادامه اجرای سیاست های خروج غیر تورمی از رکود دولت محترم تدبیر و امید (مصوبه شماره ۱۸/ت/۵۳۰۹۷ هـ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۹ هیئت محترم وزیران) و حمایت هرچه بیشتر از بنگاه‌های اقتصادی کوچک و ط و با توجه به نامگذاری سال ۱۴۰۰ به نام سال "تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها" از سوی مقام معظم ره له العالی و با ایجاد وحدت رویه در خصوص تأمین مالی بنگاه‌های مذکور، "دستورالعمل تأمین مالی بنگاه‌های ادی کوچک و متوسط" که از این پس به اختصار دستورالعمل نامیده می شود، تهیه و تدوین می گردد.

۱۴- در این دستورالعمل عبارات و اصطلاحات ذیل، در معانی مشروح بکار می روند:

۱-۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۲-۱- **مؤسسه اعتباری:** بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده است و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد.

۳-۱- **ستاد تسهیل:** ستاد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

۴-۱- **کار گروه استانی:** کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید در استان ها، موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق مو قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

۵-۱- **بنگاه اقتصادی:** واحد اقتصادی از جمله صنوف تولیدی که با مجوز فعالیت از مراجع قانونی ذی ربط تولید کالا یا خدمت فعالیت می کند، اعم از اینکه دارای شخصیت حقیقی و حقوقی باشد.

۶-۱- **بنگاه اقتصادی کوچک:** واحد اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته کمتر از ۵۰ نفر است.

۷-۱- **بنگاه اقتصادی متوسط:** واحد اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته بین ۵۰ تا ۱۰۰ بوده است.

۲۴- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات برای بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط که حائز شرایط ذیل باشند، توسط اعتباری در اولویت قرار گیرد:

- بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از سوی کارگروه‌های استانی (مشروط به احراز توجیه فنی، مالی و اقتصادی مناسب فعالیت توسط مؤسسه اعتباری)
- بنگاه‌های اقتصادی که محصولات آنها از بازار قرون قابل قبولی برخوردار باشد و منجر به انباشته شدن محصور در انبار نشود.
- بنگاه‌های اقتصادی متوقف و یا در حال فعالیت کمتر از ظرفیت اسمی. (مشروط به اینکه علت تعطیلی بنگاه صرفاً ناشی از کمبود سرمایه در گردش بوده و تزریق منابع مالی به اینگونه بنگاه‌ها دارای توجیهات لازم از سوی مؤسسه اعتباری باشد).
- بنگاه‌های اقتصادی که در سال‌های گذشته فعالیت نداشته و فاقد فروش بوده‌اند و اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به تشخیص مؤسسه اعتباری موجب فعالیت مجدد بنگاه شود. (در صورتیکه متقاضیان دارای طرح توجیه مناسبی باشند و فعالیت مجدد آنها بتواند به فروش و سودآوری منتهی شود).
- بنگاه‌های اقتصادی که به دلیل عدم وصول مطالبات خود از دستگاه‌های اجرایی دولتی، شرکت‌های دولتی و به دولت، نتوانسته‌اند تعهدات خود را در قبال شبکه بانکی کشور و سایر اشخاص ایفا نمایند.
- بنگاه‌های اقتصادی که از میزان اشتغال پایدار و توجیه پذیری بیشتری برخوردار باشند.

۳۵- به موجب مصوبه شماره ۱۸۵۴۹/ت/۵۳۰۹۷ هـ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۹ هیئت محترم وزیران (شرکت‌ها و واحدهای تک و متوسط تولیدی صنعتی، کشاورزی و خدماتی) از شرایط نداشتن بدهی غیرجاری، چک برگشتی، رعایت مالکانه و مفاد «آئین نامه رعایت شاخص های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به اشخاص حقیقی قی توسط بانک‌های دولتی» به منظور بهره‌مندی از تسهیلات و تعهدات مستثنی می‌باشند.

۱۵: مبلغ تسهیلات/تعهدات درخواستی نباید بیش از بدهی‌های غیرجاری بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط

۲۵: درخصوص مبالغ تسهیلات/تعهدات درخواستی بیش از بدهی‌های غیرجاری حداکثر تا سقف ۱۵۰ درصد، پی‌گیری در اختیار ستاد مرکزی مؤسسه اعتباری در استان تهران می‌باشد.

ر ۳: بر اساس نامه شماره ۳۸۶۴۲/۱۵۵۷۱ مورخ ۱۴۰۰/۲/۱۷ معاون محترم حقوقی رئیس جمهور، بدهی‌های جاری غیرمستقیم مربوط به ذی نفع واحد بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط نیز مشمول مصوبه فوق الذکر هیئت وزیران می‌گردد.

ر ۴: بر اساس ماده (۵) قانون اصلاح قانون صدور چک مصوب ۱۳۹۷/۰۸/۱۳ بعد از ثبت غیرقابل پرداخت بودن چک در سامانه یکپارچه بانک مرکزی پرداخت هرگونه تسهیلات بانکی یا صدور ضمانت‌نامه‌های ارزی یا چنین گشایش اعتبار اسنادی ارزی یا ریالی ممنوع بوده و بر اساس تبصره یک ذیل ماده (۵) مکرر قانون موصوف محرومیت‌ها با تشخیص و تصویب شورای تامین هر استان و در چارچوب آیین‌نامه اجرایی مربوط (بخشنامه شماره ۹۸/۲۰۹ مورخ ۱۳۹۸/۶/۲۵ بانک مرکزی) صورت خواهد گرفت. لذا تعلیق یا رفع محرومیت نسبت به بنگاه اقتصادی چک برگشتی رفع سوء اثر نشده، صرفاً در چارچوب مفاد آئین‌نامه مورد اشاره امکان‌پذیر می‌باشد.

ر ۵: جایگزین نمودن تسهیلات اعطایی در این طرح توسط مؤسسه اعتباری بابت تسویه بدهی‌های غیرجاری و نحوه چک‌های برگشتی مغایر با اهداف حمایتی این طرح بوده و ممنوع می‌باشد.

ر ۶: بنگاه‌های اقتصادی که با استفاده از مزایای در نظر گرفته شده در ماده (۳)، درخواست اخذ تسهیلات و یا امانت را دارند باید برنامه زمانبندی (مورد تأیید مؤسسه اعتباری) جهت تعیین تکلیف چک‌های برگشتی و بدهی‌های جاری خود را همزمان با ارائه درخواست تسهیلات و تعهدات به مؤسسه اعتباری ارائه دهند.

ر ۷: بنگاه‌های اقتصادی که با استفاده از مزایای ماده (۳) در سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸، ۱۳۹۹ و ... تسهیلات و یا ایجاد تعهدات شده‌اند، لیکن بر اساس برنامه زمانبندی ارائه شده به مؤسسه اعتباری، بدهی غیر چک‌های برگشتی خود را تعیین تکلیف ننموده‌اند، مجاز به اخذ تسهیلات و یا ایجاد تعهدات جدید نمی‌باشند.

ر ۸: مؤسسه اعتباری موظف است به منظور حفظ منافع سپرده‌گذاران و تخصیص بهینه منابع، نسبت به بررسی فنی، مالی و اقتصادی درخواست بنگاه اقدام نماید و در صورت کسب اطمینان از توجیه‌پذیری طرح و پس از احراز سنجی بنگاه، نسبت به اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات تصمیم‌گیری گردد.

ر ۹: مؤسسه اعتباری موظف است با تسهیلات مصوب در کارگروه تسهیل، حداکثر ظرف مدت یکماه موافقت کند. مخالفت خود را همراه با مستندات مربوط به هیئت خبرگان موضوع ماده (۶۲) قانون الحاق موادی به قانون رفع رقابت‌پذیری و ارتقای نظام مالی کشور ارجاع نماید.

۶- در صورت بازپرداخت تمام یا بخشی از تسهیلات سرمایه در گردش اعطایی به بنگاه اقتصادی در سررسیدها، مؤسسه اعتباری می‌تواند نسبت به اعطای مجدد تسهیلات سرمایه در گردش مورد نیاز مطابق آخرین ضوابط و ه نماید.

۷- مؤسسه اعتباری موظف است طبق ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور درخواست بنگاه اقتصادی، متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه‌های کوچک و متوسط، نسبت به آزادسازی وثایق مازاد و یا تبدیل وثایق، متناسب با میزان باقیمانده تسهیلات اقدام کند. در انتخاب آنده، نظر مؤسسه اعتباری ملاک عمل است.

۸- مؤسسه اعتباری می‌تواند پس از بررسی‌های کارشناسی، نسبت به اخذ وثایق کافی از جمله پذیرش متنامه‌های صادره از سوی صندوق‌های ضمانت (که به موجب قانون تشکیل شده و دارای تفاهمنامه یا مؤسسه اعتباری تضمین تسهیلات و تعهدات می‌باشند)، پذیرش پروانه بهره برداری معادن (اجرای تبصره (۱) ماده (۹) قانون اصلاح معادن مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ مجلس شورای اسلامی)، موارد مندرج در تبصره (۲) ماده (۶) آیین‌نامه فصل سوم قانون بانکی بدون ربا (تصویب نامه شماره ۸۸۶۲۰ هیئت محترم وزیران) و ماده ۵۱ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و نظام مالی کشور و ... اقدام نماید.

۹- نرخ سود مورد عمل در تسهیلات موضوع این دستورالعمل (هم برای بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از سوی بل و کارگروه های استانی و هم برای بنگاه‌های اقتصادی که مستقیماً به مؤسسه اعتباری مراجعه می‌نمایند)، نرخ ب شورای پول و اعتبار می‌باشد.

۱۰- سقف اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات موضوع این دستورالعمل بر اساس حدود مقرر در آیین‌نامه تسهیلات، آن کلان و آیین‌نامه تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط می‌باشد.

۱۱- مؤسسه اعتباری باید ظرف یک هفته و به صورت کتبی مدارک و مستندات مورد نیاز را جهت بررسی و نت تسهیلات به بنگاه اقتصادی اعلام نماید و حداکثر ظرف یکماه پس از تکمیل مدارک در هر مورد، مراتب را بر، ه را اعلام نماید.

۱۲- در صورت عدم مراجعه بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از طرف ستاد تسهیل و کارگروه استانی به مؤسسه ری، ظرف ۱۵ روز کاری از تاریخ معرفی و یا عدم رایحه تقاضا و مدارک مثبت، مؤسسه اعتباری درخواست بنگاه‌ها را به ستاد تسهیل و کارگروه استانی مربوط عودت و مراتب را در سامانه اطلاعاتی وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام نماید.

۱۳- چنانچه بنگاه اقتصادی از طریق یکی از کارگروه‌های دولت (کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید و یا کارگروه استان) موفق به اخذ تسهیلات در سال جاری گردد، بانک عامل مکلف است نسبت به بررسی موضوع از طریق سامانه‌های اطلاعاتی مرتبط اقدام و از پرداخت تسهیلات جدید به بنگاه اقتصادی خودداری نماید.

۱۴- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات برای شرکتهای مشمول ماده (۱۴۱) قانون تجارت (به موجب بخشنامه ۹۵/۳۷۴۲۵۸ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ بانک مرکزی) با رعایت کلیه ضوابط و مقررات و اخذ وثیقه خارج از طرح مذکور خاص ثالث امکانپذیر می‌باشد.

۱۵- مؤسسه اعتباری موظف است آمار تسهیلات پرداختی (مصوب ستاد تسهیل و کارگروه استانی و یا پرداخت نیم به بنگاه‌های اقتصادی) در سامانه هماهنگ وزارت صنعت، معدن و تجارت ثبت نماید.

نورالعمل تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط در سال ۱۴۰۰ در (۱۵) ماده و (۷) تبصره در یازدهم مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون اعتباری بانک مرکزی به تصویب رسید.

تولید
پیشینانی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بیت

۰۰۱۸۰۶۲۵

۱۴۰۰/۰۳/۱۹

دارد

شماره

تاریخ

پرست

جناب آقای دکتر کهنیا
جناب آقایهندس خداحمی

بجای دستخط و امضاء (لذا)

۲۲/۳

- جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
- جناب آقای صیدی مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
- جناب آقای دولت آبادی مدیرعامل محترم بانک تجارت
- جناب آقای لکهنی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
- جناب آقای مهتری مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
- جناب آقای بیگدلی مدیرعامل محترم بانک ملت
- جناب آقای جفاوردی مدیرعامل محترم بانک سپه
- جناب آقای صالح آبادی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
- جناب آقای خداحمی مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
- جناب آقای بلگوری مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
- جناب آقای پرویزیان مدیرعامل محترم بانک پارسیان
- جناب آقای شایان مدیرعامل محترم بانک مسکن
- جناب آقای قاسمی مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
- جناب آقای فرزین مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
- جناب آقای عقلی کرمانی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
- جناب آقای کریمی مدیرعامل محترم بانک دی
- جناب آقای مهدیان مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
- جناب آقای شبیری مدیرعامل محترم شرکت دولتی پست بانک
- جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
- جناب آقای پورسعید مدیرعامل محترم بانک ایران زمین
- جناب آقای فطانت مدیرعامل محترم بانک آینده
- جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه
- جناب آقای ایمانی مدیرعامل محترم بانک سبنا
- جناب آقای درخشنده مدیرعامل محترم بانک شهر
- جناب آقای خامی مدیرعامل محترم بانک گردشگری
- مدیرعامل محترم بانک مسترک ایران - ونزوئلا
- جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک فرض الحسنة رسالت
- جناب آقای اکبری مدیرعامل محترم بانک فرض الحسنة مهر ایران
- جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل
- جناب آقای مطهری مطلق رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی، توسعه
- جناب آقای نظری رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی نور
- جناب آقای صادقی رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی کاسپین

وزارت جهاد
کشاورزی و
توسعه
کشاورزی
۰۰۰۳۲۲
شماره ۹

جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
جناب آقای صیدی مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
جناب آقای دولت آبادی مدیرعامل محترم بانک تجارت
جناب آقای الله گانی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
جناب آقای مهروی مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای بیگدلی مدیرعامل محترم بانک ملت
جناب آقای چقاوردی مدیرعامل محترم بانک سپه
جناب آقای صالح آبادی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
جناب آقای خدارحمی مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
جناب آقای بلگوری مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای پرویزیان مدیرعامل محترم بانک یارسیان
جناب آقای شابان مدیرعامل محترم بانک مسکن
جناب آقای فاسمی مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای فرزین مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
جناب آقای عقیلی گرمائی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
جناب آقای کریمی مدیرعامل محترم بانک دی
جناب آقای مهدیان مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
جناب آقای شیرینی مدیرعامل محترم شرکت دولتی پست بانک
جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
جناب آقای بورسعید مدیرعامل محترم بانک ایران زمین
جناب آقای قطانت مدیرعامل محترم بانک آینده
جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه
جناب آقای ایمانی مدیرعامل محترم بانک سینا
جناب آقای درخشنده مدیرعامل محترم بانک شهر
جناب آقای خامی مدیرعامل محترم بانک گردشگری
مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران ونزویلا
جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه رسالت
جناب آقای اکبری مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه مهر ایران
جناب آقای جوادلی مدیرعامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل
جناب آقای مطهری عطلق رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی توسعه
جناب آقای نظری رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی نور
جناب آقای صادقی رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی کاسپین

وزارت جهاد
دبیرخانه د
۰۳۰۲۳
شماره

بسلام و احترام؛

ضمن تشکر از اقدامات بعمل آمده در راستای تامین مالی بنگاههای اقتصادی کوچک و متوسط و با توجه به نامگذاری امسال به نام "تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها" از سوی مقام معظم رهبری، مدظله‌العالی، به آنگهی می‌رساند پیرو ابلاغ دستورالعمل تامین مالی بنگاههای اقتصادی کوچک و متوسط در پنج سال گذشته و اتخاذ رویکرد مساعدت مقرراتی، زمینه مناسب‌تری به منظور تامین مالی واحدهای یاد شده فراهم شد. براساس اطلاعات دریافتی از سامانه ثبت‌نام واحدهای تولیدی، آمار عملکرد اجرای این طرح طی سال ۱۳۹۹، حاکی از تامین مالی تعداد ۲۷,۰۸۴ بنگاه کوچک و متوسط با تخصیص مبلغی معادل ۸۵۶,۴۸۲ میلیارد ریال توسط شبکه بانکی است که به بنگاههای اقتصادی موصوف اختصاص داشته است. عملکرد مزبور نشان از همراهی و اهتمام نظام بانکی در اجرای تأکینات معظمله و سیاستهای دولت برای حمایت هرچه بیشتر از واحدهای تولیدی کوچک و متوسط دارد تا به این ترتیب امکان هدایت بهینه و صحیح منابع مالی موجود در راستای بهبود وضعیت اشتغال و رشد اقتصادی در کشور فراهم شود.

در سال جاری نیز با توجه به شرایط ویژه اقتصادی و اعمال تحریم‌های ظالمانه بر علیه کشور، این بانک جهت هموارسازی مسیر تولید ملی و حمایت از بنگاههای اقتصادی در راستای تحقق شعار "تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها"، هدایت نقدینگی جامعه به سمت بخش‌های مولد و تامین مالی تولیدکنندگان داخلی و تامین سرمایه در گردش بنگاههای اقتصادی را هدف‌گذاری نموده است.

بر همین اساس شایسته است بانکهای عامل با توجه به حساسیت شرایط اقتصادی، بیشتر از گذشته و با احساس مسئولیت افزون‌تر، موضوع تامین مالی بنگاههای اقتصادی کوچک و متوسط را مورد توجه جدی خود قرار دهند و علیرغم محدودیت منابع و مشکلات و تنگناهای اعتباری موجود، نسبت به اولویت بندی تسهیلات به گونه‌ای اقدام نمایند که امکان دستیابی به اهداف تعیین شده در سال جاری میسر گردد.

باتوجه به جمیع موارد به پیوست «دستورالعمل تامین مالی بنگاههای اقتصادی کوچک و متوسط در سال ۱۴۰۰» ارسال می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمایید مراتب با قید فوریت به کلیه واحدهای ذی ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت بعمل آید. (۵۲۳۳۵۶۹)

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

اداره اعتبارات

محمد دادعلی شجرزاد دانشمندی

۲۸۱۲-۰۱

۲۲۱۵-۰۴

رونوشت:

۱- قائم مقام محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.

۲- معاون محترم نظارت بانک مرکزی جهت استحضار.

۳- معاون محترم اقتصادی و عضو هیات عامل جهت استحضار.

۴- دفتر رئیس محترم دفتر رئیس جمهور و سرپرست نهاد ریاست جمهوری جهت استحضار.

تولید
پشتیبانی از صنعت

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

_ وزارت امور اقتصادی و دارایی - دفتر وزیر محترم جهت استحضار.
_ وزارت جهاد کشاورزی - دفتر وزیر محترم جهت استحضار.
_ وزارت صنایع، معدن و تجارت - دفتر وزیر محترم جهت استحضار.
جناب آقای دین پرست - قلم مقیم محترم ستاد تسهیل و رفع موانع تولید برای استحضار.
مدیر محترم اداره روابط عمومی جهت اطلاع.
رئیس دایره اعزاز اعتبارات و پیگیری مطالبات اداره اعتبارات ، با اشاره به بند (ج) بازدهمین جلسه کمیسیون اعتباری مورخ ۱۳۷۹-۱۴۰۰ جهت اطلاع.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

اداره اعتبارات

دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های اقتصادی کوچک و متوسط

در سال ۱۴۰۰

بسمه تعالی

سستای ادامه اجرائی سیاست های خروج غیر توری از رکود دولت محترم تدبیر و امید (مصوبه به ش ۱۸/ت/۹۷-۵۳ هـ. ش مورخ ۱۳۹۵/۳/۱۹ هیئت محترم وزیران) و حمایت هرچه بیشتر از بنگاه‌های اقتصادی کو خط و با توجه به نامگذاری سال ۱۴۰۰ به نام سال "تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها" از سوی مقام معظم ره اله العالی- و با ایجاد وحدت رویه در خصوص تأمین مالی بنگاه‌های مذکور، **دستورالعمل تأمین مالی بنگاه ادی کوچک و متوسط** که از این پس به اختصار **دستورالعمل** نامیده می شود، تهیه و تدوین می گردد.

۱- در این دستورالعمل عبارات و اصطلاحات ذیل، در معنای مشروح بکار می روند:

۱-۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۲-۱- **مؤسسه اعتباری:** بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی ت شده است و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد.

۳-۱- **سناد تسهیل:** سناد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

۴-۱- **کار گروه استانی:** کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید در استان ها، موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق مو قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

۵-۱- **بنگاه اقتصادی:** واحد اقتصادی از جمله صنوف تولیدی که با مجوز فعالیت از مراجع قانونی ذی تولید کالا یا خدمت فعالیت می کند، اعم از اینکه دارای شخصیت حقیقی و حقوقی باشد.

۶-۱- **بنگاه اقتصادی کوچک:** واحد اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته کمتر از ۵۰ نفر است.

۷-۱- **بنگاه اقتصادی متوسط:** واحد اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته بین ۵۰ تا ۰ بوده است.

۲۴- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات برای بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط که حائز شرایط ذیل باشند، سه اعتباری در اولویت قرار گیرد:

- بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از سوی کارگروه‌های استانی (موضوع به احراز توجیه فنی، مالی و اقتصادی و فعالیت توسط مؤسسه اعتباری)
- بنگاه‌های اقتصادی که محصولات آنها از بازار فروش قابل قبولی برخوردار باشد و متجر به انباشته شدن محموله در انبار نشود.
- بنگاه‌های اقتصادی متوقف و یا در حال فعالیت کمتر از ظرفیت اسمی، (موضوع به اینکه علت تعطیلی بنگاه ناشی از کمبود سرمایه در گردش بوده و تزریق منابع مالی به اینگونه بنگاه‌ها دارای توجیهات لازم از سوی مؤسسه اعتباری باشد).
- بنگاه‌های اقتصادی که در سال‌های گذشته فعالیت نداشته و فاقد فروش بوده‌اند و اعطای تسهیلات سرمایه‌گردش به تشخیص مؤسسه اعتباری موجب فعالیت مجدد بنگاه شود. (در صورتیکه متقاضیان دارای طرح توجیهی مناسبی باشند و فعالیت مجدد آنها بتواند به فروش و سودآوری منتهی شود).
- بنگاه‌های اقتصادی که به دلیل عدم وصول مطالبات خود از دستگاه‌های اجرایی دولتی، شرکت‌های دولتی و به دولت، نتوانسته‌اند تعهدات خود را در قبال شبکه بانکی کشور و سایر اشخاص ایفا نمایند.
- بنگاه‌های اقتصادی که از میزان اشتغال پایدار و توجیه‌پذیری بیشتری برخوردار باشند.

۳۵- به موجب مصوبه شماره ۱۸۵۴۹/ت/۵۳۰۹۷-هـ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۹ هیئت محترم وزیران (شرکت‌ها و واحدهای تولیدی صنعتی، کشاورزی و خدماتی) از شرایط نداشتن بدهی غیرجاری، چک برگشتی، ثبت مالکانه و مفاد «آئین نامه رعایت شاخص‌های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه‌گردش به اشخاص حقیقی توسط بانک‌های دولتی» به منظور بهره‌مندی از تسهیلات و تعهدات مستثنی می‌باشند.

۱۵: مبلغ تسهیلات/تعهدات درخواستی نباید بیش از بدهی‌های غیرجاری بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط

۲۵: در خصوص مبالغ تسهیلات/تعهدات درخواستی بیش از بدهی‌های غیرجاری حداکثر تا سقف ۱۵۰ درصد به‌گیری در اختیار ستاد مرکزی مؤسسه اعتباری در استان تهران می‌باشد.

رویه ۳: بر اساس نامه شماره ۳۸۶۴۲/۱۵۵۷۱ مورخ ۱۴۰۰/۲/۱۷ معاون محترم حقوقی رئیس جمهور، بده ناری غیر مستقیم مربوط به ذی نفع واحد بنگاه های اقتصادی کوچک و متوسط نیز مشمول مصوبه فوق الذکر م. وزیران می گردد.

رویه ۴: بر اساس ماده (۵) قانون اصلاح قانون صدور چک مصوب ۱۳۹۷/۰۸/۱۲ بعد از ثبت غیر قابل پرداخت ب مبلغ چک در سامانه یکپارچه بانک مرکزی پرداخت هرگونه تسهیلات بانکی یا صدور ضمانت نامه های ارزی و چنین گشایش اعتبار اسنادی ارزی یا ریالی ممنوع بوده و بر اساس تصریح یک ماده (۵) مکرر قانون موضوع محرومیت ها با تشخیص و تصویب شورای تامین هر استان و در چارچوب آیین نامه اجرایی مربوط (بخشنامه ، ۹۸/۲۰۹ مورخ ۱۳۹۸/۶/۲۵ بانک مرکزی) صورت خواهد گرفت. لذا تعلیق یا رفع محرومیت نسبت به بنگاه اقت : چک برگشتی رفع سوء اثر نشده، صرفاً در چارچوب مفاد آیین نامه مورد اشاره امکان پذیر می باشد.

رویه ۵: جایگزین نمودن تسهیلات اعطایی در این طرح توسط مؤسسه اعتباری بابت تسویه بدهی های غیر جار ن وجه چک های برگشتی مغایر با اهداف حمایتی این طرح بوده و ممنوع می باشد.

رویه ۶: بنگاه های اقتصادی که با استفاده از مزایای در نظر گرفته شده در ماده (۳)، درخواست اخذ تسهیلات و بات را دارند باید برنامه زمانبندی (مورد تأیید مؤسسه اعتباری) جهت تعیین تکلیف چک های برگشتی و بده جاری خود را همزمان با ارائه درخواست تسهیلات و تعهدات به مؤسسه اعتباری ارائه دهند.

رویه ۷: بنگاه های اقتصادی که با استفاده از مزایای ماده (۳) در سال های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ بد تسهیلات و یا ایجاد تعهدات شده اند، لیکن بر اساس برنامه زمانبندی ارائه شده به مؤسسه اعتباری، بدهی غیر چک های برگشتی خود را تعیین تکلیف ننموده اند، مجاز به اخذ تسهیلات و یا ایجاد تعهدات جدید نمی باشند.

۴- مؤسسه اعتباری موظف است به منظور حفظ منافع سپرده گذاران و تخصیص بهینه منابع، نسبت به بررسی مالی و اقتصادی درخواست بنگاه اقدام نماید و در صورت کسب اطمینان از توجیه پذیری طرح و پس ا رسنجی بنگاه، نسبت به اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات تصمیم گیری گردد.

۵- مؤسسه اعتباری موظف است با تسهیلات مصوب در کارگروه تسهیل، حداکثر ظرف مدت یکماه موافقت و مخالفت خود را همراه با مستندات مربوط به هیئت خبرگان موضوع ماده (۶۲) قانون الحاق موادی به قانون رفی رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ارجاع نماید.

۶- در صورت بازپرداخت تمام یا بخشی از تسهیلات سرمایه در گردش اعطایی به بنگاه اقتصادی در سررسد، مؤسسه اعتباری می‌تواند نسبت به اعطای مجدد تسهیلات سرمایه در گردش مورد نیاز مطابق آخرین ضوابط و شرایط نماید.

۷- مؤسسه اعتباری موظف است طبق ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، در خواست بنگاه اقتصادی، متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه‌های کوچک و متوسط، نسبت به آزادسازی وثایق مازاد و یا تبدیل وثایق، متناسب با میزان باقیمانده تسهیلات اقدام کند. در انتخاب‌انده، نظر مؤسسه اعتباری ملاک عمل است.

۸- مؤسسه اعتباری می‌تواند پس از بررسی‌های کارشناسی، نسبت به اخذ وثایق کافی از جمله: سفته‌های صادره از سوی صندوق‌های ضمانت (که به موجب قانون تشکیل شده و دارای تفاهتنامه با مؤسسه اعتباری، تضمین تسهیلات و تعهدات می‌باشند)، پذیرش بروانه بهره برداری معادن (اجرای تبصره (۱) ماده (۹) قانون معادن مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ مجلس شورای اسلامی)، موارد مندرج در تبصره (۲) ماده (۶) آیین‌نامه فصل سوه‌ات بانکی بدون ربا (تصویب‌نامه شماره ۸۸۶۲۰ هیئت محترم وزیران) و ماده ۵۱ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و ... اقدام نماید.

۹- نرخ سود مورد عمل در تسهیلات موضوع این دستورالعمل (هم برای بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از سوی بانک و کارگروه‌های استانی و هم برای بنگاه‌های اقتصادی که مستقیماً به مؤسسه اعتباری مراجعه می‌نمایند)، نرخ سود پول و اعتبار می‌باشد.

۱۰- سقف اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات موضوع این دستورالعمل بر اساس حدود مقرر در آیین‌نامه تسهیلات کلان و آیین‌نامه تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط می‌باشد.

۱۱- مؤسسه اعتباری باید ظرف یک هفته و به صورت کتبی مدارک و مستندات مورد نیاز را جهت بررسی تسهیلات به بنگاه اقتصادی اعلام نماید و حداکثر ظرف یک‌ماه پس از تکمیل مدارک در هر مورد، مراتب را بر بنگاه اعلام نماید.

۱۲- در صورت عدم مراجعه بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از طرف ستاد تسهیل و کارگروه استانی به مؤزی، ظرف ۱۵ روز کاری از تاریخ معرفی و یا عدم رایه تقاضا و مشارک مشته، مؤسسسه اعتباری درخواست بندادی را به ستاد تسهیل و کارگروه استانی مربوط عودت و مراتب را در سامانه اطلاعاتی وزارت صنعت، معدن و نماید.

۱۳- چنانچه بنگاه اقتصادی از طریق یکی از کارگروه‌های دولت (کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید و یا نال استان) موفق به اخذ تسهیلات در سال جاری گردد، بانک عامل مکلف است نسبت به بررسی موضوع از لام از سامانه‌های اطلاعاتی مرتبط اقدام و از پرداخت تسهیلات جدید به بنگاه اقتصادی خودداری نماید.

۱۴- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات برای شرکت‌های مشمول ماده (۱۴۱) قانون تجارت (به موجب بخشنامه ۹۵/۳۷۴ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ بانک مرکزی) با رعایت کلیه ضوابط و مقررات و اخذ وثیقه خارج از طرح متی ثالث امکانپذیر می‌باشد.

۱۵- مؤسسسه اعتباری موظف است آمار تسهیلات پرداختی (ه صوب ستاد تسهیل و کارگروه استانی و یا به نیم به بنگاه‌های اقتصادی) در سامانه هماهنگ وزارت صنعت، معدن و تجارت ثبت نماید.

تورالعمل تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط در سال ۱۴۰۰ در (۱۵) ماده و (۷) تبصره در بازه مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۹ کمیسیون اعتباری بانک مرکزی به تصویب رسید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

اداره اعتبارات

دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های اقتصادی کوچک و متوسط

در سال ۱۴۰۰

بسمه تعالی

ستای ادامه اجرای سیاست های خروج غیر تورمی از رکود دولت محترم تدبیر و امید (مصوبه شماره ۱۸/ت/۵۳۰۹۷هـ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۹ هیئت محترم وزیران) و حمایت هرچه بیشتر از بنگاه‌های اقتصادی کوچک و ط و با توجه به نامگذاری سال ۱۴۰۰ به نام سال "تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها" از سوی مقام معظم ره له العالی و با ایجاد وحدت رویه درخصوص تأمین مالی بنگاه‌های مذکور، "دستورالعمل تأمین مالی بنگاه‌های ادی کوچک و متوسط" که از این پس به اختصار دستورالعمل نامیده می شود، تهیه و تدوین می گردد.

۱۴- در این دستورالعمل عبارات و اصطلاحات ذیل، در معانی مشروح بکار می روند:

۱-۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۲-۱- **مؤسسه اعتباری:** بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده است و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد.

۳-۱- **ستاد تسهیل:** ستاد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

۴-۱- **کار گروه استانی:** کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید در استان ها، موضوع ماده ۶۱ قانون الحاق مو قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

۵-۱- **بنگاه اقتصادی:** واحد اقتصادی از جمله صنوف تولیدی که با مجوز فعالیت از مراجع قانونی ذی ربط تولید کالا یا خدمت فعالیت می کند، اعم از اینکه دارای شخصیت حقیقی و حقوقی باشد.

۶-۱- **بنگاه اقتصادی کوچک:** واحد اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته کمتر از ۵۰ نفر است.

۷-۱- **بنگاه اقتصادی متوسط:** واحد اقتصادی که تعداد کارکنان آنها طی یکسال گذشته بین ۵۰ تا ۱۰۰ بوده است.

۲۴- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات برای بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط که حائز شرایط ذیل باشند، توسط اعتباری در اولویت قرار گیرد:

- بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از سوی کارگروه‌های استانی (مشروط به احراز توجیه فنی، مالی و اقتصادی مناسب فعالیت توسط مؤسسه اعتباری)
- بنگاه‌های اقتصادی که محصولات آنها از بازار قرون قابل قبولی برخوردار باشد و منجر به انباشته شدن محصور در انبار نشود.
- بنگاه‌های اقتصادی متوقف و یا در حال فعالیت کمتر از ظرفیت اسمی. (مشروط به اینکه علت تعطیلی بنگاه صریح ناشی از کمبود سرمایه در گردش بوده و تزریق منابع مالی به اینگونه بنگاه‌ها دارای توجیهات لازم از سوی مؤسسه اعتباری باشد).
- بنگاه‌های اقتصادی که در سال‌های گذشته فعالیت نداشته و فاقد فروش بوده‌اند و اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به تشخیص مؤسسه اعتباری موجب فعالیت مجدد بنگاه شود. (در صورتیکه متقاضیان دارای طرح توجیه مناسبی باشند و فعالیت مجدد آنها بتواند به فروش و سودآوری منتهی شود).
- بنگاه‌های اقتصادی که به دلیل عدم وصول مطالبات خود از دستگاه‌های اجرایی دولتی، شرکت‌های دولتی و به دولت، نتوانسته‌اند تعهدات خود را در قبال شبکه بانکی کشور و سایر اشخاص ایفا نمایند.
- بنگاه‌های اقتصادی که از میزان اشتغال پایدار و توجیه پذیری بیشتری برخوردار باشند.

۳۵- به موجب مصوبه شماره ۱۸۵۴۹/ت/۵۳۰۹۷ هـ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۹ هیئت محترم وزیران (شرکت‌ها و واحدهای تک و متوسط تولیدی صنعتی، کشاورزی و خدماتی) از شرایط نداشتن بدهی غیر جاری، چک برگشتی، رعایت مالکانه و مفاد «آئین نامه رعایت شاخص های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به اشخاص حقیقی قی توسط بانک‌های دولتی» به منظور بهره‌مندی از تسهیلات و تعهدات مستثنی می‌باشند.

۱۵: مبلغ تسهیلات/تعهدات درخواستی نباید بیش از بدهی‌های غیر جاری بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط

۲۵: در خصوص مبالغ تسهیلات/تعهدات درخواستی بیش از بدهی‌های غیر جاری حداکثر تا سقف ۱۵۰ درصد، پیگیری در اختیار ستاد مرکزی مؤسسه اعتباری در استان تهران می‌باشد.

ر ۳: بر اساس نامه شماره ۳۸۶۴۲/۱۵۵۷۱ مورخ ۱۴۰۰/۲/۱۷ معاون محترم حقوقی رئیس جمهور، بدهی‌های ناری غیرمستقیم مربوط به ذی نفع واحد بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط نیز مشمول مصوبه فوق‌الذکر هی م وزیران می‌گردد.

ر ۴: بر اساس ماده (۵) قانون اصلاح قانون صدور چک مصوب ۱۳۹۷/۰۸/۱۳ بعد از ثبت غیرقابل پرداخت بودن ی مبلغ چک در سامانه یکپارچه بانک مرکزی پرداخت هرگونه تسهیلات بانکی یا صدور ضمانت‌نامه‌های ارزی یا چنین گشایش اعتبار اسنادی ارزی یا ریالی ممنوع بوده و بر اساس تبصره یک ذیل ماده (۵) مکرر قانون موصوف محرومیت‌ها با تشخیص و تصویب شورای تامین هر استان و در چارچوب آیین‌نامه اجرایی مربوط (بخشنامه شماره ۹۸/۲۰۹ مورخ ۱۳۹۸/۶/۲۵ بانک مرکزی) صورت خواهد گرفت. لذا تعلیق یا رفع محرومیت نسبت به بنگاه اقتصاد ، چک برگشتی رفع سوء اثر نشده، صرفاً در چارچوب مفاد آئین‌نامه مورد اشاره امکان‌پذیر می‌باشد.

ر ۵: جایگزین نمودن تسهیلات اعطایی در این طرح توسط مؤسسه اعتباری بابت تسویه بدهی‌های غیرجاری و ؛ ن وجه چک‌های برگشتی مغایر با اهداف حمایتی این طرح بوده و ممنوع می‌باشد.

ر ۶: بنگاه‌های اقتصادی که با استفاده از مزایای در نظر گرفته شده در ماده (۳)، درخواست اخذ تسهیلات و یا ا ات را دارند باید برنامه زمانبندی (مورد تأیید مؤسسه اعتباری) جهت تعیین تکلیف چک‌های برگشتی و بدهی‌ها جاری خود را همزمان با ارائه درخواست تسهیلات و تعهدات به مؤسسه اعتباری ارائه دهند.

ر ۷: بنگاه‌های اقتصادی که با استفاده از مزایای ماده (۳) در سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸، ۱۳۹۹ و ؛ نذ تسهیلات و یا ایجاد تعهدات شده‌اند، لیکن بر اساس برنامه زمانبندی ارائه شده به مؤسسه اعتباری، بدهی غیر چک‌های برگشتی خود را تعیین تکلیف ننموده‌اند، مجاز به اخذ تسهیلات و یا ایجاد تعهدات جدید نمی‌باشند.

ر ۴ - مؤسسه اعتباری موظف است به منظور حفظ منافع سپرده‌گذاران و تخصیص بهینه منابع، نسبت به بررسی ه فنی، مالی و اقتصادی درخواست بنگاه اقدام نماید و در صورت کسب اطمینان از توجیه‌پذیری طرح و پس از اح رسنجی بنگاه، نسبت به اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات تصمیم‌گیری گردد.

ر ۵ - مؤسسه اعتباری موظف است با تسهیلات مصوب در کارگروه تسهیل، حداکثر ظرف مدت یکماه موافقت کت ن مخالفت خود را همراه با مستندات مربوط به هیئت خبرگان موضوع ماده (۶۲) قانون الحاق موادی به قانون رفع رقابت‌پذیری و ارتقای نظام مالی کشور ارجاع نماید.

۶- در صورت بازپرداخت تمام یا بخشی از تسهیلات سرمایه در گردش اعطایی به بنگاه اقتصادی در سررسیدها، مؤسسه اعتباری می‌تواند نسبت به اعطای مجدد تسهیلات سرمایه در گردش مورد نیاز مطابق آخرین ضوابط و ه نماید.

۷- مؤسسه اعتباری موظف است طبق ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور درخواست بنگاه اقتصادی، متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه‌های کوچک و متوسط، نسبت به آزادسازی وثایق مازاد و یا تبدیل وثایق، متناسب با میزان باقیمانده تسهیلات اقدام کند. در انتخاب آنده، نظر مؤسسه اعتباری ملاک عمل است.

۸- مؤسسه اعتباری می‌تواند پس از بررسی‌های کارشناسی، نسبت به اخذ وثایق کافی از جمله پذیرش متنامه‌های صادره از سوی صندوق‌های ضمانت (که به موجب قانون تشکیل شده و دارای تفاهمنامه یا مؤسسه اعتباری تضمین تسهیلات و تعهدات می‌باشند)، پذیرش پروانه بهره برداری معادن (اجرای تبصره (۱) ماده (۹) قانون اصلاح معادن مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ مجلس شورای اسلامی)، موارد مندرج در تبصره (۲) ماده (۶) آیین‌نامه فصل سوم قانون بانکی بدون ربا (تصویب نامه شماره ۸۸۶۲۰ هیئت محترم وزیران) و ماده ۵۱ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و نظام مالی کشور و ... اقدام نماید.

۹- نرخ سود مورد عمل در تسهیلات موضوع این دستورالعمل (هم برای بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از سوی بل و کارگروه های استانی و هم برای بنگاه‌های اقتصادی که مستقیماً به مؤسسه اعتباری مراجعه می‌نمایند)، نرخ ب شورای پول و اعتبار می‌باشد.

۱۰- سقف اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات موضوع این دستورالعمل بر اساس حدود مقرر در آیین‌نامه تسهیلات، آن کلان و آیین‌نامه تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط می‌باشد.

۱۱- مؤسسه اعتباری باید ظرف یک هفته و به صورت کتبی مدارک و مستندات مورد نیاز را جهت بررسی و نت تسهیلات به بنگاه اقتصادی اعلام نماید و حداکثر ظرف یکماه پس از تکمیل مدارک در هر مورد، مراتب را بر، ه را اعلام نماید.

۱۲- در صورت عدم مراجعه بنگاه‌های اقتصادی معرفی شده از طرف ستاد تسهیل و کارگروه استانی به مؤسسه ری، ظرف ۱۵ روز کاری از تاریخ معرفی و یا عدم رایزنی تقاضا و مدارک مثبت، مؤسسه اعتباری درخواست بنگاه‌ها را به ستاد تسهیل و کارگروه استانی مربوط عودت و مراتب را در سامانه اطلاعاتی وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام نماید.

۱۳- چنانچه بنگاه اقتصادی از طریق یکی از کارگروه‌های دولت (کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید و یا کارگروه استان) موفق به اخذ تسهیلات در سال جاری گردد، بانک عامل مکلف است نسبت به بررسی موضوع از طریق سامانه‌های اطلاعاتی مرتبط اقدام و از پرداخت تسهیلات جدید به بنگاه اقتصادی خودداری نماید.

۱۴- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات برای شرکتهای مشمول ماده (۱۴۱) قانون تجارت (به موجب بخشنامه ۹۵/۳۷۴۲۵۸ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ بانک مرکزی) با رعایت کلیه ضوابط و مقررات و اخذ وثیقه خارج از طرح مذکور خاص ثالث امکانپذیر می‌باشد.

۱۵- مؤسسه اعتباری موظف است آمار تسهیلات پرداختی (مصوب ستاد تسهیل و کارگروه استانی و یا پرداخت نیم به بنگاه‌های اقتصادی) در سامانه هماهنگ وزارت صنعت، معدن و تجارت ثبت نماید.

نورالعمل تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط در سال ۱۴۰۰ در (۱۵) ماده و (۷) تبصره در یازدهم مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون اعتباری بانک مرکزی به تصویب رسید.